

LGD a LGR

– nowe spojrzenie na Lokalne Grupy

Departament Rybołówstwa
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rybacki

Plan prezentacji

- ☑ Fundusze europejskie jako narzędzie realizacji celów strategii „Europa 2020”
- ☑ PO RYBY 2014-2020
- ☑ Aktualny stan prac nad PO Rybactwo i Morze 2014-2020
- ☑ Podstawowe zasady RLKS
- ☑ Alokacja na działania RLKS w PO RYBY 2014-2020
- ☑ Zakres działań RLKS w ramach PO RYBY 2014-2020

Strategia Europa 2020

Definiuje podstawowe cele, które Unia powinna osiągnąć

Rozporządzenie (UE) nr 1303 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy ... („RWP”)

Umowa Partnerska - dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 8 stycznia 2014 r.

**Program Operacyjny
dla każdego funduszu objętego RWP**

Przepisy krajowe

Ukierunkowanie funduszy na realizację celów strategii „Europa 2020” oznacza:

- ✓ Objęcie wspólnymi przepisami wdrażania polityki spójności, wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybackiej
- ✓ Obowiązek wskazania przez PCz w jaki sposób dana interwencja przyczyni się do realizacji 11 celów Strategii Europa 2020 (na poziomie umowy partnerstwa oraz na poziomie programów operacyjnych)
- ✓ Zwiększenie znaczenia wymiaru terytorialnego rozdysponowywania funduszy tak, aby w lepszy sposób wykorzystać potencjały i specjalizacje poszczególnych obszarów
- ✓ Ukierunkowanie na rezultaty, czyli uzależnienie przekazywania środków finansowych od spełniania określonych warunków oraz realizacji podjętych zobowiązań (realizacji właściwych wskaźników).

PO RYBY 2014-2020

wkład unijny

531 219 456 euro

wkład krajowy

ok. 179 290 055 euro

wkład ogółem

ok. 710 509 511 euro

Cel programu:

wsparcie działań przyczyniających się do tworzenia długoterminowych zrównoważonych warunków środowiskowych niezbędnych do rozwoju gospodarczego i społecznego

Aktualny stan prac nad PO RYBY 2014-2020

- 9 września 2014 przyjęcie projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia projektu Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” przez Kierownictwo MRiRW,
- dalsze procedowanie uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia projektu PO,
- prace nad krajowymi aktami prawnymi wdrażającymi EFMR tj. ustawą (po konsultacjach wewnątrzresortowych) i rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy,

do dnia 21 października br. projekt Programu zostanie przekazany KE.

PO RYBY 2014-2020

Realizować będzie 7 Priorytetów:

Priorytet 1

Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy – ok. 24,5% cał. alokacji

Priorytet 2

Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy – ok. 38% cał. alokacji

Priorytet 3

Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa – ok. 4,5% cał. alokacji

Priorytet 4

Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej – ok. 15% cał. alokacji

Priorytet 5

Wspieranie obrotu i przetwarzania – ok. 11,6% cał. alokacji

Priorytet 6

Wspieranie wdrażania zintegrowanej polityki morskiej – ok. 0,5% cał. alokacji

Priorytet 7

Pomoc Techniczna – 6% cał. alokacji

PO RYBY 2014-2020

W zakresie Priorytetu 1 – rybołówstwo morskie i śródlądowe będzie wdrażanych 20 środków:

1. Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpraca regionalna
2. Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków
3. Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza
4. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich
5. Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie - inwestycje w zakresie ułatwiania przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów
7. Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie - inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani; inwestycje w zakresie budowy przystani morskich w celu poprawy bezpieczeństwa rybaków. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej...
8. Trwałe zaprzestanie działalności połowowej
9. Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów
10. Usługi doradcze
11. Różnicowanie i nowe formy dochodów
12. Wsparcie dla młodych rybaków rozpoczynających działalność
13. Zdrowie i bezpieczeństwo

PO RYBY 2014-2020

c.d.n. W zakresie Priorytetu 1 – rybołówstwo morskie i śródlądowe będzie wdrażanych 20 środków:

14. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej
15. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej - systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione
16. Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów
17. Innowacje
18. Partnerstwa między naukowcami a rybakami
19. Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników
20. Propagowanie kapitału ludzkiego, tworzenie miejsc pracy i dialog społeczny – szkolenia zawodowe, tworzenie sieci kontaktów, dialog społeczny, wsparcie dla małżonków i partnerów życiowych.

PO RYBY 2014-2020

W zakresie Priorytetu 2 – akwakultura będzie wdrażanych 9 środków:

1. Innowacje
2. Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury
3. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę
4. Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury
5. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - zwiększanie efektywności energetycznej, odnawialne źródła energii
6. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - efektywne gospodarowanie zasobami, zmniejszenie zużycia wody i chemikaliów, systemy recyrkulacji minimalizujące zużycie wody
7. Zwiększanie potencjału miejsc hodowli akwakultury
8. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe
9. Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów

PO RYBY 2014-2020

W zakresie Priorytetu 3 monitoring sektora rybołówstwa morskiego będą wdrażane 2 środki:

1. Kontrola i egzekwowanie
2. Gromadzenie danych

W zakresie Priorytetu 4 w ramach instrumentu RLKS będą wdrażane 3 środki:

1. Wsparcie przygotowawcze
2. Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność
3. Działania z zakresu współpracy

PO RYBY 2014-2020

W zakresie Priorytetu 5 wsparcie organizacji producentów i przetwórstwo będą wdrażane 4 środki:

1. Plany produkcji i obrotu
2. Dopłaty do składowania
3. Środki dotyczące obrotu
4. Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury

W zakresie Priorytetu 6 zintegrowana polityka morska będą wdrażane 3 środki:

1. Zintegrowany Nadzór Morski
2. Promowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych
3. Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego

Instrument RLKS w ramach EFMR

Podstawa prawna

Przepisy wspólnotowe

- Art. 32-35 Rozporządzenia Rady (UE) nr 1303/2013
- Art. 58-64 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 1303/2013

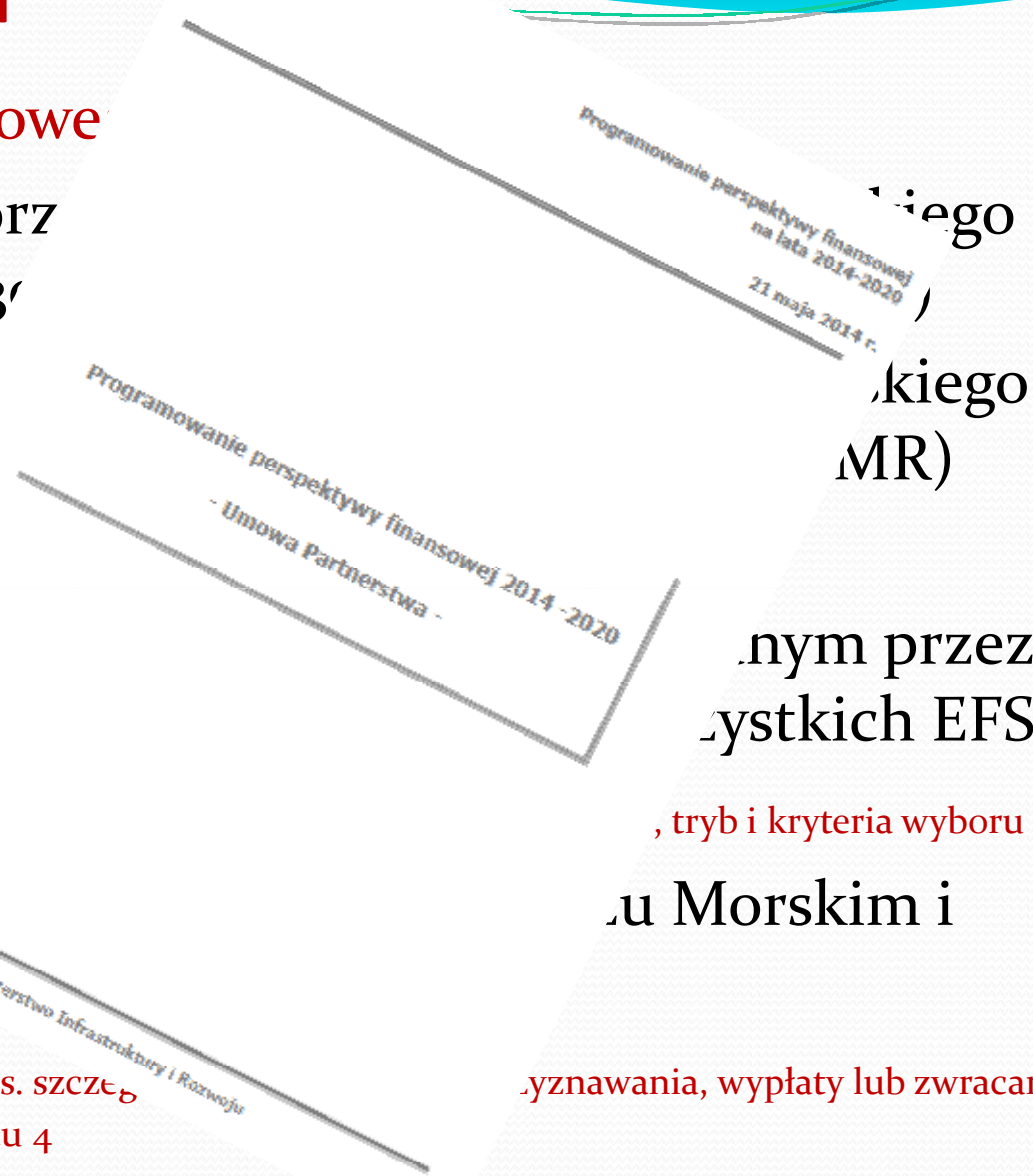
Przepisy krajowe

- Projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich

➔ Rozporządzenie MRiRW

- Projekt ustawy o Rybackim (ustawa o rybnictwie)

➔ Rozporządzenie MRiRW ws. szczegółowych warunków przyznawania, wypłaty lub zwracania pomocy, w ramach priorytetu 4

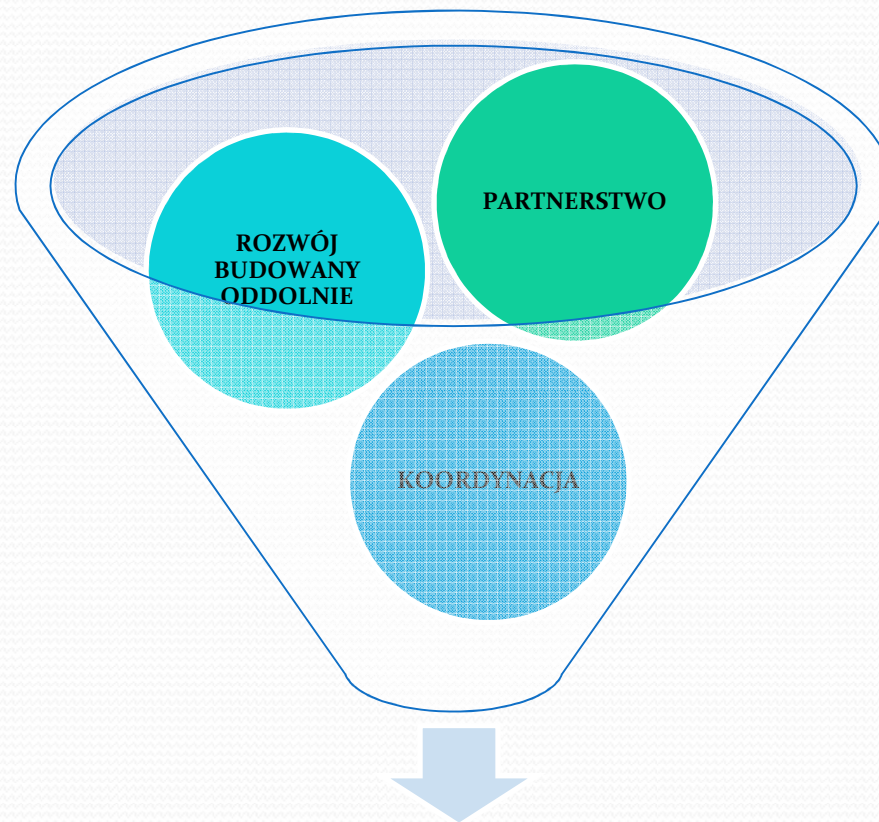

...nym przez
...ystkich EFSI)

... tryb i kryteria wyboru LSR

...u Morskim i

...yznawania, wypłaty lub zwracania

Instrument RLKS

Mechanizmy koordynacji i komplementarności w ramach EFSI

- Koordynacja realizacji wsparcia przygotowawczego z poszczególnych EFSI
- Powołanie wspólnej dla wszystkich funduszy i programów komisji wybierającej LSR na poziomie regionalnym
- Umowa ramowa na poziomie SW
- Wspólne kryteria wyboru LSR
- Finansowanie kosztów bieżących z jednego funduszu
- Finansowanie operacji na zasadach wynikających z właściwych programów
- Zakres zadań realizowanych przez RLGD
- Jedna forma prawna - stowarzyszenie mające osobowość prawną i działające w oparciu o przepisy ustawy o EFMR oraz o RLKS

Projekty w ramach LSR muszą przyczyniać się do osiągnięcia celów i wskaźników w programach

Obszar kwalifikujący się do wsparcia

- Instrument RLKS w ramach EFMR będzie realizowany:
 - na **obszarach rybackich i obszarach akwakultury**
 - na obszarze zamieszkanym przez **min. 30 000** mieszkańców i **max. 150 000** mieszkańców
 - na obszarze obejmującym przynajmniej **2 gminy**
- Obszar LSR musi być spójny terytorialnie i posiadać potencjał do absorpcji środków
- **Zasada: 1 LGD- 1 obszar- 1 LSR**
(wyjątek- obszary zdominowane przez sektor rybacki)

Wybór RLGD/LSR

- Wybór dokonywany przez komisje utworzone przez poszczególne SW
- Jednolite kryteria dostępu i wyboru w całym kraju
- Jednakowy termin ogłoszenia konkursu w całym kraju
- Wsparcie eksperckie do oceny LSR
- Możliwość poprawy LSR zgodnie ze wskazaniem ekspertów
- Wybór nie później niż 2 lata po zatwierdzeniu przez KE Umowy Partnerstwa
- RLGD otrzyma jedynie wstępną alokację na LSR (zależna od wyników oceny postępów i osiągnięcia kamieni milowych (dofinansowanie uruchamiane będzie na konkretne projekty)

Kryteria dostępu i wyboru lokalnych strategii rozwoju

- Kryteria dostępu zostały określone w art. 32 – 34 rozporządzenia ramowego
- Kryteria wyboru dotyczą oceny potencjału i doświadczenia RLGD oraz jakości strategii m.in:
 - Struktury RLGD
 - Doświadczenia RLGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach
 - Jakości diagnozy obszaru i celów określonych w LSR
 - Oddolnego opracowania i realizacji LSR
 - Innowacyjnego charakteru LSR
 - Zintegrowania LSR
 - Zasad funkcjonowania RLGD i wyboru operacji
 - Poziomu zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu

**Ocena czy obszar objęty LSR jest obszarem rybackim
i obszarem akwakultury**

Zadania RLGD

(art. 34 ust. 3 rozporządzenia ramowego)

- rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i realizowania operacji (plan komunikacyjny),
- opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury i kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów spoza sektora publicznego i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej,
- zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie ich pod względem ważności w zależności od ich wkładu w realizację celów strategii,

Zadania RLGD

(art. 34 ust. 3 rozporządzenia ramowego) c.d.

- opracowanie i publikowanie zaproszeń do składania wniosków lub trwająca procedura składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru,
- przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie,
- wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do organu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem,
- monitorowanie realizacji strategii rozwoju lokalnego i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.

Regulacje właściwe dla RLKS w ramach EFMR

- Rada „rybacka” – organ odpowiedzialny za wybór projektów finansowanych ze środków z EFMR

Zgodnie z art. 62 projektu rozporządzenia o EFMR, jeżeli oprócz wsparcia z EFMR lokalna strategia rozwoju otrzymuje wsparcie z innych funduszy, **specjalny organ LGD do spraw wyboru projektów** wspieranych w ramach EFMR ma zapewnioną w swoim składzie **znaczną reprezentację sektorów rybołówstwa i akwakultury.**

UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu w organie ds. wyboru projektów tj. Radzie lub Radzie „rybackiej”

Regulacje właściwe dla RLKS w ramach EFMR

c.d.

- Możliwość realizacji jednofunduszowej LSR, wspieranej w ramach EFMR, na obszarach silnie zależnych od rybactwa.

Zgodnie z Umową Partnerstwa na jednym obszarze nie może być realizowanych więcej niż jedna LSR przez jedną LGD (zasada 1 LGD – 1 obszar – 1 LSR). W praktyce obszar jednej gminy może być objęty jedną wybraną do realizacji LSR.

Wyjątek może dotyczyć obszarów zdominowanych przez sektor rybacki, na których w szczególnie uzasadnionych przypadkach zarząd województwa może dopuścić funkcjonowanie dwóch spójnych LSR – ogólnej i branżowej rybackiej.

Regulacje właściwe dla RLKS w ramach EFMR

c.d.

- Wsparcie z EFMR w ramach instrumentu RLKS jest możliwe na obszarach rybackich i obszarach akwakultury

Obszar rybacki i obszar akwakultury powinien

obejmować co najmniej 2 spójne geograficznie gminy, gdzie zamieszkuje co najmniej 30 000 a max. 150 000 mieszkańców oraz charakteryzować się dużym wpływem sektora rybactwa na lokalną gospodarkę.

Badanie tego wpływu będzie dokonywane na podstawie następujących danych:

- ✓ wielkość całkowitej rocznej produkcji/połowów ryb,
- ✓ wysokość zatrudnienia w sektorze rybackim.

Alokacja na działania w ramach instrumentu RLKS w PO RYBY 2014-2020

Ponad **93 mln €**

=

15 % alokacji przyznanej Polsce na lata 2014-2020

Środki finansowe przeznaczone zostaną na:

- ✓ realizację lokalnych strategii rozwoju (LSR) opracowanych przez RLGD, w tym koszty administrowania i aktywizacji lokalnej społeczności (ok. 90 300 000 €),
- ✓ działania prowadzone w ramach współpracy (ok. 1 875 000 €),
- ✓ wsparcie przygotowawcze dla stowarzyszeń, które będą chciały wziąć udział w konkursie na wybór LSR(ok. 1 500 000 €).

RLKS w ramach EFMR- cele i priorytety

- ☑ EFMR korzystając z instrumentu RLKS wspiera cel tematyczny 8:

Promowanie trwałego i wysokiej jakości **zatrudnienia** oraz wsparcie mobilności pracowników

- ☑ oraz Priorytet Unii 4

Zwiększenie **zatrudnienia** i spójności terytorialnej

- ☑ Ma się to dokonać poprzez realizację następującego celu szczegółowego:

Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz **tworzenia miejsc pracy** oraz **wspieranie zdolności do zatrudnienia** i **mobilności na rynku pracy** w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym **dywersyfikacja działalności** w ramach rybołówstwa, także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej.

Wskaźniki RLKS w ramach EFMR

Wskaźnik produktu

- Liczba LSR
- Liczba projektów zw. z pomocą przygotowawczą
- Liczba projektów współpracy

Wskaźnik rezultatu

- Liczba utworzonych miejsc pracy
- Liczba utrzymanych miejsc pracy
- Liczba utworzonych działalności gospodarczych

Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej (środki)

1. Wsparcie przygotowawcze
2. Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność
3. Działania z zakresu współpracy
4. Koszty bieżące i aktywizacja

Wsparcie przygotowawcze

Podnoszenie kompetencji RLGD i społeczności lokalnych, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów oraz wypracowanie mechanizmów współpracy i włączenia lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR

Beneficjenci

Stowarzyszenie, fundacja lub związek stowarzyszeń, z wyłączeniem stowarzyszeń JST.

Kryteria wyboru

Dotyczyć będą m.in. Jakości przedłożonej koncepcji rozwoju lokalnego obszaru objętego działalnością wnioskodawcy. Dodatkowo ocenie podlegać będzie czy obszar, na którym wnioskodawca zamierza realizować LSR jest obszarem rybackim i obszarem akwakultury.

Rodzaj wsparcia

Pomoc w formie zryczałtowanej płatności

Wsparcie nie może być łączone ze wsparciem przygotowawczym w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI

Wsparcie przygotowawcze c.d.

Wsparcie może dotyczyć kosztów:

- administracyjnych,
- działań szkoleniowych dla zainteresowanych podmiotów z obszaru,
- związanych z opracowaniem LSR, w tym koszty badań nad danym obszarem, prowadzenia konsultacji ze społecznościami lokalnymi i przedsięwzięć związanych z konsultacjami zainteresowanych podmiotów w celu przygotowania LSR,
- czynności przygotowawczych do projektów współpracy.

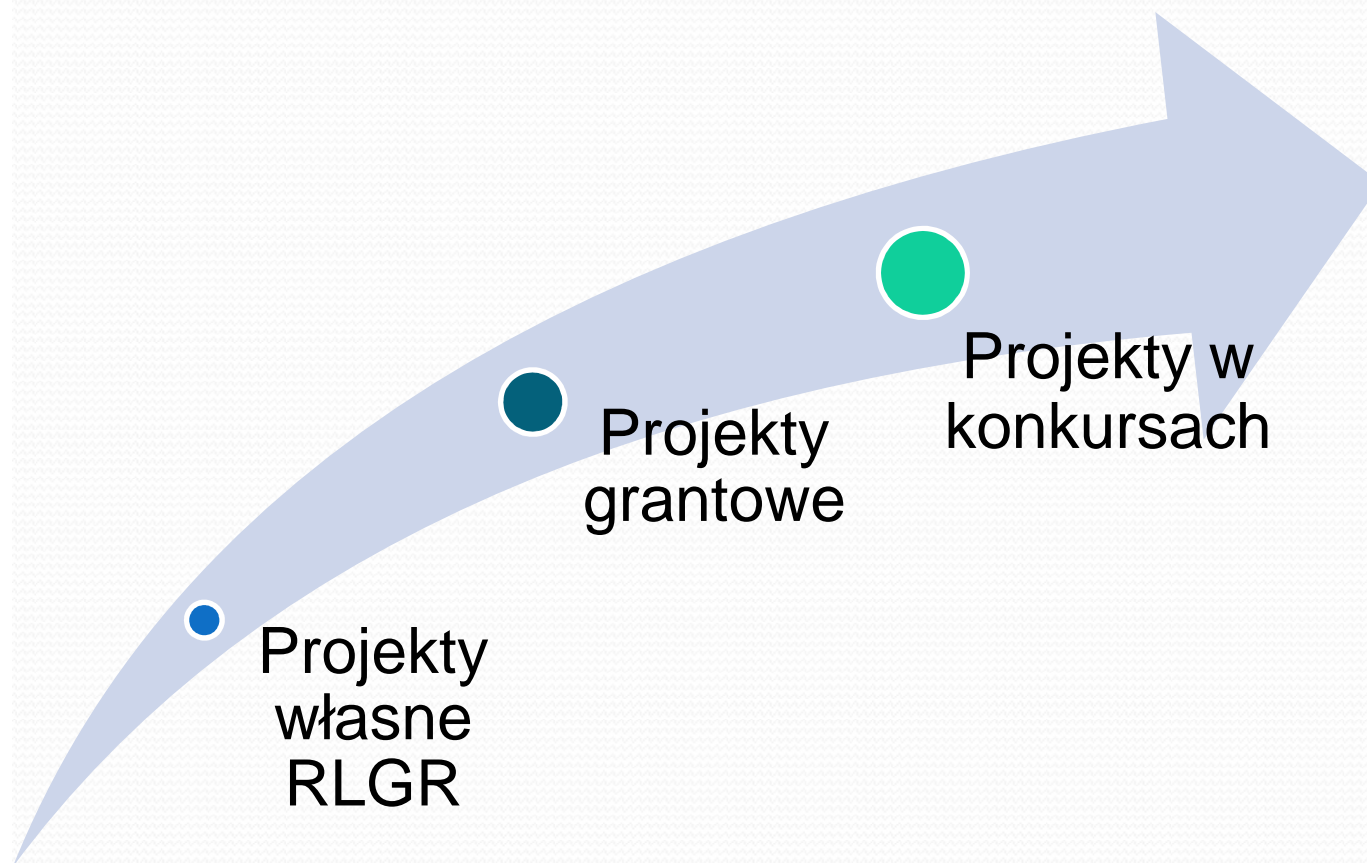

wsparcie
może dotyczyć
istniejących LGR
i nowopowstałych
RLGD

Realizacja LSR

WSKAŹNIKI LSR

**WSKAŹNIKI
PO RYBY 2014-2020**

Realizacja LSR

Rodzaj wsparcia

Refundacja kosztów

Kryteria wyboru

- kryteria wyboru zostaną określone przez RLGD w LSR i będą podlegały ocenie podczas konkursu na wybór LSR,
- zmiana kryteriów wyboru będzie wymagała zgody SW z którym RLGD podpisała umowę na realizację LSR.

Wsparcie dla operacji mających na celu:

- Podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- Wspieranie różnicow... rybołówstwa przemysłowego i poz... przez całe życie i tworzenia miejsc pra...
- Wspieranie i wykorz... obszarach rybackich i obszara... na rzecz łagodzenia zmiany...
- Propagowanie dob... w obszarach rybacki... kulturalnego na... m dziedzictwa kulturalnego rybc...kiego dziedzictwa kulturalnego;
- Powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską.

Warunki oraz zakres pomocy zostanie określony w krajowych aktach prawnych

Działania prowadzone w ramach współpracy

Przygotowanie i realizacja projektu współpracy. Mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej lub transnarodowej pomiędzy RLGD lub RLGD i innymi lokalnymi partnerstwami, które realizują LSR.

Beneficjenci

RLGD wybrane do realizacji LSR

Rodzaj wsparcia

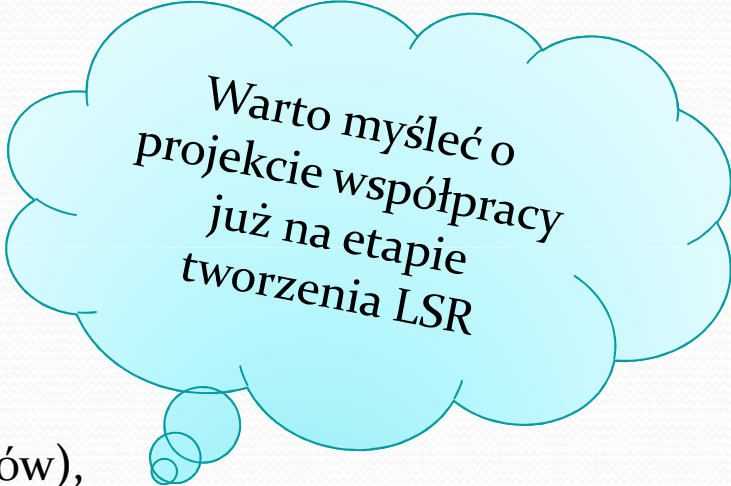
Refundacja

Warunki kwalifikowalności

- projekt zgodny z LSR wszystkich RLGD (partnerów),
- dotyczy wspólnego przedsięwzięcia,
- przyczyni się do **realizacji wskaźników określonych w LSR** wszystkich wnioskujących RLGD.

Wybór

Projekty będą weryfikowane i wybierane przez samorząd województwa w systemie ciągłego naboru wniosków o dofinansowanie

Warto myśleć o projekcie współpracy już na etapie tworzenia LSR

Koszty bieżące i aktywizacja

Beneficjenci

RLGD, których LSR zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków PO RYBY 2014-2020

Możliwość uzyskania wsparcia zapewniona jest dla wszystkich RLGD wybranych do realizacji LSR

Rodzaj wsparcia

Prawdopodobnie ryczałt

**wysokość i intensywność wsparcia ustalona
zostanie na podstawie ekspertyzy
wykonywanej na zlecenie MiiR**

Dziękuję za uwagę

Departament Rybołówstwa
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SEKTORA RYBOŁÓWSTWA
I NADBRZEŻNYCH OBSZARÓW RYBACKICH

